

Gelir İdaresi Başkanlığı verilerine göre Türkiye'de 2011 yılı itibarıyla, kayıtlı Katma Değer Vergisi mükellefi sayısı 2 milyon 293 bin 765. Bu alanda yıllar itibarıyla çok önemli bir artış yaşanmasa da, yaklaşık 2.3 milyon mükellef özellikle vergi idaresi açısından azımsanamayacak bir nicelik demek.

Çünkü bugün Türkiye'de "başkanlık, müdürlük ve daireler" dahil olmak üzere vergi ile ilgili resmi birimlerin sayısı binin biraz üzerinde. Ve bu istatistiklerden anlıyoruz ki, "vergi toplayabilmek ve iş yükünün mükellefe yansıtılması" adına idare adeta durumdan vazife çıkarıyor.

Halen mevcut Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre; KDV mükellefi "mal teslim eden ya da hizmet ifasında bulunan" olarak belirlenmiş. Bu belirleme yeterli görülmemekle Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrasında; mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı'nın vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları, verginin ödenmesinden sorumlu tutma yetkisine sahip olduğu belirtilmiştir.

Görüyoruz ki; Maliye Bakanlığı 117 seri numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin uygulamasını oldukça geniş bir şekilde kullandı ve tüm hizmet alımlarında KDV tevkifatı getirdi.

Bizce; mükellef hakları ve memnuniyetini her fırsatta dilinden düşürmeyen Gelir İdaresi'nin mükellefleri içinden çıkmayacağı bir sorumluluk altına sokması, bu haklar ve memnuniyet açısından düşündürücü.

Son yıllarda yapılan düzenlemelere baktığımızda; transfer fiyatlandırmasına ilişkin bilgi ve belgeler, ba-bs formları, GVK Geçici 67. madde kapsamında menkul kıymetlerin sadece stopaj suretiyle vergilendirilmesi uygulaması, GVK 94 ve KVK 15, 30. maddeler kapsamında yapılan stopajlar mükelleflerin iş yüklerini oldukça arttırdı. Vergi güvenlik müessesesi olarak düşünülen ve bu kapsamda getirilen düzenlemeler Gelir İdaresi'nin tahsil ettiği vergi miktarını arttırmasına ve idarenin

2.3 Milyon Mükellefe 'Yeni Misyon'

Gelir İdaresi'nin işlerinin kolaylaşmasına katkı sağlıyor. Ancak aynı düzenlemeler, mükelleflerin vergi mevzuatı karşısında iş yüklerini ve sorumluluklarını arttırıyor ve hata yapma risklerini yükselterek cezalı vergi ödeme yükümlülüğü ile karşı karşıya kalmasına da sebep oluyor.

Bu bağlamda ve 1 Mayıs 2012 tarihinden itibaren uygulamaya girecek olan 117 seri No'lu KDV tebliği ile kapsamı oldukça genişletilen kısmi KDV tevkifatı uygulamasına mükelleflerin önem vermesinde fayda var.

Getirilen yeni KDV tevkifat uygulaması ile kısmi tevkifat uygulaması kapsamında KDV tevkifatı yapmak üzere sorumlu tutulabilecekler iki gruba

ayrılıyor. Birinci grupta tüm KDV mükellefleri, ikinci grupta ise "Belirlenmiş Alıcılar" olarak adlandırılan kurum ve kuruluşlar sayılıyor. Genel Tebliğ'e baktığımızda gördüklerimiz şunlar:

- Önceki uygulamalarda tevkifata tabi olmayan servis taşımacılığı hizmeti, baskı ve basım hizmetleri, metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt ve cam hurda ve atıklardan elde edilen hammadde teslimi, ağaç ve orman ürünleri teslimi gibi bazı teslim ve hizmetler KDV tevkifatı kapsamına alındı.
- Önceki tebliğlerde bazı kişi ve kurumlar için özel olarak sayılmış olan tevkifata tabi olan hizmetlerde, tüm KDV mükelleflerini kapsayacak şekilde sorumluluklar genişletildi.

- Tebliğde sayılan hizmetler için mükellef bazında herhangi bir ayırım yok. Yani hem KDV mükelleflerinin hem de Belirlenmiş Alıcılar olarak belirtilen mükellefler söz konusu hizmetler üzerinden tevkifat yapacak.

- Tevkifat genel bütçeli idareler hariç, işleme ait fatura veya benzeri belge izleyen ay içinde düzenlense dahi tevkifata tabi işlemin yapıldığı dönemde yapılacak ve sorumlu sıfatıyla beyan edilecek.

Yasayla tevkifat kapsamındaki teslim ve hizmetlerin içeriği ve oranları da yeniden belirlendi. Buradaki değişiklikler de şöyle:

- Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin KDV dahil bedeli 1.000 TL'yi aşmıyorsa tevkifat yapılmayacak. Sınır aşılmışsa tutarın tamamı üzerinden tevkifat yapılacak.

- Kısmi tevkifata tabi işlemlerde satıcı firmaya tebliğ ekindeki bildirimini verme zorunluluğu getirildi.

- Kısmi tevkifata tabi işlemlerde satıcı firmanın mahsuben ya da nakden KDV iadesi taleplerinin yerine getirilmesi hususları yeniden düzenlendi.

- Kısmi tevkifata tabi hizmetler kapsamında satıcıların nakden iade taleplerinde bazı hizmet konuları için YMM inceleme raporu ile nakden iade hakkı verildi.

Açıkça görüldüğü gibi bahsedilen düzenleme oldukça kapsamlı. Gerçekten tüm KDV mükellefleri, hizmet alımlarında adeta vergi dairesi gibi çalışmak zorunda. 2.3 milyon mükellefe biçilen "misyon" ve "yaklaşım" acilen gözden geçirilmeli.

İşten Ayrılanın Sağlık Yardımı Hakkı

Bir işte çalışmaya başlayan sigortalılar, son bir yılda 30 gün sigorta primi ödedikleri takdirde sağlık yardımlarından yararlanmaya başlar.

Ancak görüyoruz ki; sigortalının işten ayrılmasından sonra ne kadar süreyle daha sağlık yardımı alabilecekleri hep sorun oluyor.

Sosyal güvenlik uygulamalarına göre, genel sağlık sigortalısı sayılanlar, zorunlu sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren on gün süreyle genel sağlık sigortasından yararlanırlar. Bu kişilerin sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihten, geriye doğru bir yıl içinde 90 günlük zorunlu sigortalılıkları varsa, sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihten itibaren 90 gün süreyle daha bakmakla yükümlü olunan kişiler dahil sağlık hizmeti alabilirler.

Konuyu örneklendirmek yararlı olabilir: Buna göre; bir yıldır çalıştığı işyerinden istifa ederek 31 Mart 2012 tarihinde ayrılan Ahmet Bey, son bir yılda 90 günden fazla prim ödemesi olduğundan işten ayrıldığı tarihten sonra 10 gün + 90 gün daha olmak üzere 100 gün sağlık yardımı alabilir.

YURTDIŞI ÇALIŞMANIN EMEKLİLİĞE ETKİSİ

Oğlum Eylül 1999'dan bu yana ABD'de sigortalı çalışıyor. Hem TC hem de ABD olmak üzere çift uyruklu. İleride Türkiye'de emekli olabilmesi için nasıl bir yol izlemelidir? Muharrem Uzun

18 yaşını doldurduktan sonra vatandaşlık değiştiren ve yurtdışında çalıştığını belgelendiren Türklerin 3210 sayılı yasaya göre çeşitli hakları vardır. Buna göre; çocuğunuz yurtdışında çalıştığı süreler için borçlanma yapabilir. Başvuruda sigortalıdan; SGK tarafından Yurtdışı Hizmet Borçlanma Talep Dilekçesi ekinde yurtdışı çalışmalarını gösterir hizmet belgesi talep edilir. Ayrıntılı bilgiyi yurtdışında konsolosluklarımızda bulunan çalışma ataşeliklerinden alabilirsiniz.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.